

วัยรุ่นหญิงกับการตั้งครรภ์ : ผลกระทบทางสุขภาพและสังคม

อาจารย์กาญจนา ชัยชุมพล

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
Faculty of Public Health Chulalongkorn University

บทนำ

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ทั่วโลกให้ความสำคัญและตื่นตัวที่จะหามาตรการป้องกันและแก้ไข องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดนโยบายเชิงรุก โดยกำหนดให้การลดอัตราเกิดมีชีพโดยมารดาอายุ 15-19 ปี (Adolescent birth rate) เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) (1) ข้อมูลล่าสุดจาก World Health Statistics 2013 (2) ได้รายงานอัตราเกิดมีชีพเฉลี่ยทั่วโลกในมารดาอายุ 15-19 ปี พ.ศ. 2549 - 2553 อยู่ที่ 48.9 ต่อประชากรหญิงในกลุ่มอายุเดียวกัน 1,000 คน อย่างไรก็ตาม อัตราเกิดมีชีพในมารดาอายุ 15-19 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละภูมิภาคของโลก โดยทวีปแอฟริกา มีอัตราเกิดมีชีพเฉลี่ยสูงถึง 115 ในขณะที่ทวีปยุโรปมีค่าเฉลี่ยต่ำเพียง 23 นอกจากนี้แล้วอัตราเกิดมีชีพโดยมารดาอายุ 15-19 ปี ยังมีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างกลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยสูง (High Income Country) และกลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำ (Low Income Country) โดยในกลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำ มีอัตราเกิดมีชีพโดยมารดาอายุ 15-19 ปี เฉลี่ยสูงถึง 112 ต่อ 1,000 ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี ในขณะที่กลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยสูง มีอัตราเกิดมีชีพโดยมารดาอายุ 15-19 ปี เฉลี่ยเพียง 20 ต่อ 1,000 ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (กระทรวงสาธารณสุข, 2557)

จากสถิติของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่าอัตราการตั้งครรภ์ในแม่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีมากถึงร้อยละ 14.7 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานขององค์การ

อนามัยโลกกำหนดไว้ที่จะต้องไม่เกินร้อยละ 10 นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อปัญหาอัตราทารกแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2,500 กรัม (2.5 กิโลกรัม) ที่พบมากถึงร้อยละ 8.7 ซึ่งมากกว่ามาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้จะต้องไม่เกินร้อยละ 7 ในขณะนี้ประเทศไทยมีการคลอดบุตรจากแม่ที่เป็นวัยรุ่นวันละประมาณ 140 ราย หรือประมาณปีละ 50,000 ราย ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมาก แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาที่รุนแรงของสังคม เพราะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของทารกลดลง ส่วนแม่วัยรุ่นมีปัญหาดังกล่าวมากมาย เช่น สุขภาพทางอารมณ์ไม่มั่นคงจึงมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดความเครียดและภาวะซึมเศร้า เพราะต้องการปกปิดเรื่องการตั้งครรภ์หรือการมีลูกต่อผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการเรียนและการทำแท้งอีกด้วย

การที่วัยรุ่นหนุ่มสาวมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นอาจเนื่องมาจากการได้รับการเลี้ยงดูด้วยการรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่อร่างกายจึงทำให้พัฒนาการทางเพศเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วย โดยเด็กจะเจริญเป็นหนุ่มสาวเร็วขึ้น เด็กผู้หญิงมีประจำเดือนหรือตกไข่เร็วขึ้น ส่วนเด็กชายก็มีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศเร็วขึ้น การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงของร่างกายของเด็กชายและหญิงดังกล่าวจึงนำมาสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั่นเอง

การที่เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรก่อให้เกิดผลเสียต่าง ๆ มากมายดังกล่าวมาแล้ว (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2555)

วัยรุ่นหญิง หมายถึง กลุ่มคนในช่วงอายุ 10-19 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีสุขภาพดีกว่าวัยอื่นๆอย่างไรก็ตามวัยรุ่นจำนวนหนึ่งกลับต้องเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ซึ่งมีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุการฆ่าตัวตาย ความรุนแรง รวมถึงภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ (WHO , 2012) ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น ซึ่งประเทศต่างๆ ให้ความสนใจอย่างมาก และพยายามหาวิธีแก้ไข คือ การตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจ (Unintended Pregnancy) เนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับทั้งตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นปัญหา และทำให้เกิดผลกระทบในหลากหลายมิติ เช่น พฤติกรรม สุขภาพ สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ เป็นต้น การทำความเข้าใจกับสถานการณ์ แนวโน้ม ปัจจัยผลกระทบ และบริบทแวดล้อมของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในแต่ละพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนานโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการป้องกันแก้ไขปัญหา รวมทั้งให้การดูแลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ และทารก การตั้งครรภ์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในเวลา ที่พร้อม ทั้งทางด้านสรีระร่างกาย และวัยวุฒิ แต่ถ้าหากเกิดขึ้นกับสตรีที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือยังไม่พร้อม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 9 -19 ปี มักจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งต่อตัวเด็กเองและครอบครัว แพทย์หญิงจิราภรณ์ ประเสริฐวิทย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ให้ข้อมูลว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นปัจจุบันมีประมาณร้อยละ 20 - 30 ของการตั้งครรภ์ทั้งหมด (จิราภรณ์ ประเสริฐวิทย์, 2551) นับเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างมาก มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม จากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงสภาพจากที่ต้องพึ่งพา ไปสู่การดูแลตนเองมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องด้วยเป็นวัยแห่งการอยากรู้อยากลอง และได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศผ่านสื่อต่างๆในปัจจุบันที่เอื้ออำนวยและเปิดโอกาสให้วัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัยอันควรมากขึ้น ผลที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์นอกจากการติดเชื้อแล้ว ยังมีการตั้งครรภ์เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดด้วยความสมัครใจ อีกทั้งอาจนำไป

สู่การเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ได้ อันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพของมารดาและทารกที่เกิดจากมารดาวัยรุ่นนั้นพบได้มากกว่าการตั้งครรภ์ในผู้ใหญ่

ทุกวันนี้ต้องยอมรับว่าการตั้งครรภ์หรือตั้งท้องก่อนแต่มีจำนวนมากขึ้นหลังจากที่มี การสำรวจกันว่ากรณีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่นับวันจะเริ่มที่อายุน้อย ก็นับเร็วขึ้น จึงทำให้เราต้องมาเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์หรือการท้องก่อนแต่งโดยเฉพาะในวัยรุ่นวัยเรียน หรือว่าจะทำอย่างไรดี หากว่าเกิดผิดพลาดแล้วทำให้เกิดการตั้งครรภ์หรือการท้องขึ้นมาในวัยเรียนซึ่งจริงๆแล้วเราเองก็คงไม่อยากจะให้เรื่องนี้เกิดขึ้นกับคนที่เรารักและคนที่เค้ารักเรา แต่หากเกิดขึ้นแล้วก็เป็นเรื่องที่ต้องตัดสินใจจะก้าวต่อไปในชีวิตข้างหน้าหรือรับผิดชอบต่อไปแบบมีเข็มทิศชีวิตที่มีคุณภาพ เราลองมาเรียนรู้ถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ในเรื่องนี้กันดีกว่าว่าจะต้องทำอะไรถึงจะดูแลความรักนี้ให้มีความสุข และหากเกิดผิดพลาดไปเราจะมีทางออกที่ดีได้อย่างไร เราควรที่จะรู้จักคุณค่าของตนเองหรือรู้จักรักตนเองให้มาก เพราะจะทำให้คุณไตร่ตรองและคิดรอบคอบว่าคุณจะมอบความรักให้กับคู่ของเราอย่างมีความรับผิดชอบอย่างไร เมื่อเรารักตนเองอย่างสร้างสรรค์มาก เราก็ยิ่งจะมอบความรักที่สวยงามนี้กับคู่ของเราได้อย่างดี สำหรับความรักในวัยเรียนกับเรื่องเพศสัมพันธ์ไม่สามารถปฏิเสธเรื่องนี้ได้ว่ามีมากู้กัน แต่เราเองก็ต้องยอมรับว่าการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นวัยเรียนนี้เป็นสิ่งที่จะช่วยป้องกันได้อย่างดีเยี่ยมในวัยที่ยังไม่ถึงเวลาอันควร และการปฏิเสธก็ไม่ได้มีความหมายว่าเราไม่รักแฟนของเรา ตรงกันข้ามกลับทำให้เรารู้ว่าการรู้จักอดทนรอได้จะทำให้ความรักและเพศสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีคุณภาพหรือมีคุณค่ามากขึ้นเมื่อถึงวัยที่พร้อมแล้ว นอกจากนี้เราก็จะได้พิสูจน์รักแท้ของเราด้วยว่าคู่ของเราเ็นดีที่จะรัก ดูแลรับผิดชอบด้วยความจริงใจและเห็นคุณค่าของเราแค่ไหน หากเราตัดสินใจที่จะมอบความรักผ่านภาษากายด้วยกันแล้วการป้องกันโดยใช้ถุงยางอนามัยพร้อมกับรับประทานยาคุมกำเนิดและการนับหน้า 7 หลัง 7 ควบคู่กันก็จะเป็นวิธีช่วยป้องกันที่ดีที่สุดไม่ให้ตั้งครรภ์และเป็นปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างไรก็ดีหากว่าเกิดการตั้งครรภ์หรือการท้องขึ้นมาใน

วัยเรียนแล้ว เราคงต้องตั้งใจให้ดีและ บอกกับตนเองว่า เราคงจะเก็บเรื่องนี้ไว้นานๆและแก้ไขเพียงลำพังคงไม่ได้ แต่ก่อนที่จะตัดสินใจอย่างหนึ่งอย่างใดลงไปควรลองทำตามลำดับ คือ (1) พูดกับคนรักหรือคนที่ทำให้ตั้งครรภ์ ถ้าคนรักรับผิดชอบเรื่องกึ่งๆยขึ้น จากนั้นก็ถึงการตัดสินใจไปปรึกษาพ่อแม่ของแต่ละฝ่าย เตรียมใจที่จะรับการถูกตำหนิและความรู้สึกผิดหวัง เสียใจของพ่อแม่ไว้ก่อน ต่อจากนั้นก็เป็นเรื่องที่พ่อแม่ของทั้งคู่จะร่วมกันช่วยวางแผนแก้ไข ปัญหา ถ้าหากคุยแล้วผู้ชายไม่รับผิดชอบก็อย่าเพิ่งหมดหวัง เพราะเรายังมีคนที่รักและห่วงใยมากที่สุดอย่างแน่นอนคือ พ่อแม่ของเรานั่นเอง (2) ถ้ามองไปแล้ว พ่อหรือแม่อาจไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาได้ก็จะต้องหาญาติผู้ใหญ่ที่เรารักเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาออกนอกนี้หากเรายังไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นพูดกับใครและจะพูดอย่างไรดี (กรมสุขภาพจิต, 2556)

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (Adolescent Pregnancy)

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หมายถึง การตั้งครรภ์ในสตรีที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี โดยถืออายุ ณ เวลาที่คลอดบุตร ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น “ adolescents ” คือช่วงอายุ 15-19 ปี และ “ younger adolescents ” คือช่วงอายุ 10-14 ปี สถานการณ์ในประเทศไทยจากข้อมูลของกรมอนามัยพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 10 ในปี พ.ศ.2544 เป็นร้อยละ 40 ในปี พ.ศ.2552 และเริ่มมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยลงเรื่อยๆ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความเสี่ยงมากกว่าการตั้งครรภ์ในผู้ใหญ่ปัญหาหลังคลอดด้านมารดาภาวะโลหิตจางเกิดจากการได้รับธาตุเหล็กและโฟเลตไม่เพียงพอ โรคติดเชื้อต่างๆ เช่น วัณโรค โดยเฉพาะในผู้ติดเชื้อเอชไอวี มาลาเรีย พยาธิปากขอ การเสียเลือด ซึ่งภาวะโลหิตจางนี้จะส่งผลให้เกิดการติดเชื้อหลังคลอดได้มากขึ้น

ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นก่อให้เกิดผลกระทบด้านพฤติกรรมและการเจริญพันธุ์ เพราะเป็นการตั้งครรภ์ที่มักจะไม่ได้อาสาหรือไม่ปรารถนาและส่งผลกระทบบางด้านสุขภาพอนามัยของมารดาและทารกดังนี้

1. ผลกระทบทางมารดาวัยรุ่น

1.1 การเจริญเติบโตของร่างกาย การตั้งครรภ์จะมีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย เช่น ในเรื่องความสูง วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในระยะ 5 ปี แรก หลังจากเริ่มมีประจำเดือน จะมีความสูงของร่างกายน้อยกว่าคนอื่น ทั้งนี้เนื่องจากระหว่างตั้งครรภ์จะมีการหลั่งของฮอร์โมนเอสโตรเจน(Estrogen) มาก ทำให้มี Epiphysis ของกระดูกปิดเร็วขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาวะอนาไม์เจริญพันธุ์ (รุ่งรัศมีศรีวงศ์พันธ์, 2524)

1.2. ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ ของวัยรุ่นจะมากกว่า ผู้ที่มีอายุเกินกว่า 20 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีฐานะยากจนทุพโภชนาการ ไม่ได้ฝากครรภ์ หรืออายุน้อยกว่า 17 ปี ยิ่งอายุน้อยเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ ทั้งในระยะการคลอด ระยะคลอด และหลังคลอดได้มากขึ้น ซึ่งภาวะแทรกซ้อนที่พบได้แก่ อุบัติการณ์ของภาวะเลือดจางในระหว่างการตั้งครรภ์สูง ภาวะความดันโลหิตสูงจากการตั้งครรภ์ (Hypertensive disorder of pregnancy) จะสูงขึ้น และมีอาการรุนแรงกว่า มีอัตราการชัก (Eclampsia) สูงกว่า และมีอัตราการตายจากภาวะนี้มากเป็น 3.5 เท่าของมารดาที่มีอายุมากกว่า 20 ปี ภาวะเจ็บครรภ์นาน (Prolong labour) การคลอดติดขัด (Obstructure labour) ซึ่งมักเกิดจากศีรษะทารกไม่ได้สัดส่วนกับช่องเชิงกราน (Cephalopelvic disproportion) เนื่องจากการเจริญเติบโตของกระดูกเชิงกรานยังไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะในมารดาที่อายุน้อยกว่า 15 ปี ถ้าไม่สามารถช่วยด้วยการผ่าตัดทำคลอด ก็เกิดมดลูกแตก มารดาและทารกอาจเสียชีวิต มีภาวะคลอดก่อนกำหนดสูง โรคทางพันธุกรรมอื่นๆ แม้วัยรุ่นมีโรคทางอายุรกรรมต่างไปจากวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเป็นระยะที่เปลี่ยนจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ จึงมักพบโรคที่เกิดจากการอักเสบติดเชื้อต่างๆ เช่นเดียวกับวัยเด็ก เช่น หูน้ำหนวก อีสุกอีใส คางทูม ไปกรน การอักเสบจากไวรัสชนิดต่างๆ นอกจากนี้โรคทางเดินปัสสาวะอักเสบ เริ่มและโรคทางเพศสัมพันธ์ พบได้บ่อยกว่าผู้ใหญ่ที่ตั้งครรภ์ อัตราการตายของมารดาสูง มารดาที่อายุน้อยกว่า 20 ปี และตั้งครรภ์ครั้งแรกจะมีอันตรายมากที่สุด

เนื่องจากสรีระวิทยาของร่างกายยังไม่เจริญเต็มที่ มดลูกยังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ การตั้งครรภ์ในระยะนี้เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและตายจากภาวะแทรกซ้อน จากการตั้งครรภ์และการคลอด และหลังคลอด จากการศึกษาทั่วโลก พบว่าสตรีตั้งครรภ์และคลอดก่อนอายุ 20 ปี หรือภายหลังอายุ 30 ปีไปแล้ว โดยสาเหตุการตายที่สำคัญคือครรภ์เป็นพิษและการตกเลือด ซึ่งในประเทศไทย สาเหตุการตายที่พบมากที่สุดคือ การตกเลือด (สถานการณ์ภาวะสุขภาพของมารดาและทารกปริกำเนิด, 2545)

ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆ ของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ดังนี้

1. ผลกระทบระยะยาว การตั้งครรภ์ในสตรีวัยรุ่นไม่ได้มีผลต่อชีวิตสมรสในอนาคต แต่พบการคลอดบุตรมากกว่าในหญิงทั่วไป โดยเฉพาะในวัยรุ่นอายุน้อยจะพบช่วงเวลาระหว่างการตั้งครรภ์แต่ละครั้งสั้นกว่า มักจะพบในกลุ่มที่ระดับการศึกษาต่ำ เศรษฐฐานะต่ำ ซึ่งการคลอดบุตรในช่วงอายุที่ยังไม่พร้อมจะทำให้ยังมีปัญหาทางเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งผลถึงภาวะทางสังคมของบุตรในอนาคตด้วยเช่นกัน และหากคู่สมรสมีอายุน้อยด้วยแล้วฐานะของครอบครัวนั้นก็ยิ่งยากจนกว่า

2. ผลกระทบด้านทารก การคลอดก่อนกำหนด และทารกน้ำหนักน้อยทารกที่คลอดก่อนอายุครรภ์ 33 สัปดาห์หรือน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,500 กรัม มีภาวะทุพพลภาพและอัตราการตายปริกำเนิดเพิ่มขึ้น โดยในประเทศไทยพัฒนาแล้ว เด็กกลุ่มนี้จะถูกดูแลใน NICU ซึ่งมีค่าใช้จ่ายมาก และมารดาของทารกกลุ่มนี้จะเผชิญกับภาวะเครียดและซึมเศร้า และหลังจากที่เด็กเหล่านี้กลับบ้านไปก็ยังคงต้องได้รับการดูแลที่มากกว่าปกติ

3. ผลกระทบด้านการติดเชื้อบาดทะยัก จากการได้รับวัคซีนที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยจัดกระบวนการคลอดที่สะอาดและการให้วัคซีนป้องกันบาดทะยัก

4. ผลกระทบด้านการให้นมบุตร มักมีความรู้เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ค่อนข้างน้อย ทำให้ทารกในกลุ่มนี้ได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหารเสริม ซึ่งเสี่ยงต่อการติดเชื้อและ

ภาวะทุพโภชนาการ อันจะทำให้เกิดภาวะทุพพลภาพและเสียชีวิตในทารกได้

5. ผลกระทบต่อสังคม ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาได้แก่ เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ เกิดปัญหาการทำแท้ง เกิดปัญหาหาเด็กมีปัญหาละแสบร้อน เกิดปัญหาความเสื่อมวัฒนธรรมอันดีของไทยปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปัญหายาเสพติด บุหรี่ เหล้า และการพนัน ปัญหาแหล่งบันเทิง ผับ บาร์ อ่างอบ นวดและซ่อง ปัญหาภาพยนตร์โป๊ สื่อลามกอนาจาร ปัญหาการล่อลวง ปัญหาคุณภาพชีวิตตกต่ำ และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และปัญหารวมต่างๆทำให้ขาดประชากรที่มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมให้ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

การแก้ไขและป้องกันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

จากที่กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าปัจจุบันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาใหญ่มากสำหรับประเทศไทย ขณะนี้ประเทศไทยมีเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ถือเป็นอันดับ 2 ในประเทศแถบอาเซียน เรื่องนี้เป็นประเด็นที่สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจและเร่งทำการป้องกันแก้ไข โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาแล้ว การแก้ไขนั้นเป็นเรื่องที่ครอบครัวทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย จะต้องร่วมกันรับผิดชอบเยียวยาแก้ไขและหาทางออกที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็กทั้งเด็กหญิงที่กำลังตั้งครรภ์และเด็กชายที่ร่วมการก่อกำเนิดทารก รวมทั้งเด็กทารกที่กำลังจะคลอดออกมา เนื่องจากเด็กที่กำลังตั้งครรภ์ ยังจำเป็นต้องเติบโตและพัฒนาในฐานะที่เป็นเด็กและเยาวชน ในขณะที่เด็กทารกก็ควรจะได้รับดูแลที่ดีเพียงพอที่จะทำให้เขาเติบโตและพัฒนาตามที่ควรจะเป็นสภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเมื่อเกิดปัญหา ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องมักหาทางออกด้วยการจับเด็กที่ตั้งครรภ์แต่งงานและอยู่กินฉันสามีภรรยา กับฝ่ายชายที่มักจะเป็นเด็กด้วยกันทั้งสองฝ่าย ในความเป็นจริงการแต่งงานมีได้แก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากเด็กทั้งสองฝ่ายยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ใน

ฐานะสามีภริยารวมทั้งการเป็นพ่อแม่ ที่สำคัญคือพวกเขา
ยังต้องพึ่งพิงผู้ปกครองในฐานะที่ยังเป็นเด็กจึงยังไม่อาจพึ่ง
ตนเอง ยังต้องการเวลาและโอกาสอีกมาก ในการพัฒนา
ตนเองขึ้นมาจนสามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิก
คนอื่นๆในครอบครัว จนสามารถก่อกำเนิดครอบครัวใหม่
แยกจากครอบครัวเดิมของตนทั้งเด็กหญิงเด็กชาย รวมทั้ง
ยังต้องรับผิดชอบร่วมกันดูแลอีกชีวิตหนึ่งที่กำลังจะเกิดมา
ดังนั้น ทางแก้ไขจึงควรพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย
ที่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างไรบ้าง แม้ว่าไม่ได้
แต่งงานกัน ในการผ่อนเบาภาระต่างๆของครอบครัวที่ตน
ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่ พร้อมทั้งทุ่มเทเวลาและความสามารถ
ในการพัฒนาตนเองด้านการศึกษาการฝึกอาชีพ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งจะต้องรับผิดชอบในการดูแลเลี้ยงดูทารกร่วมกัน
อย่างไร โดยมีครอบครัวและญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ร่วม
กันให้ความสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างเต็มที่กำลัง ช่วย
ถ่ายถอดทักษะที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูเด็กทารก หากสมาชิก
ในครอบครัวไม่อาจช่วยเหลือถ่ายถอดด้วยตนเอง จะต้อง
แสวงหาความช่วยเหลือจากผู้มีทักษะเชี่ยวชาญจาก
ภายนอก ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องควรจะไปให้
ความช่วยเหลือหรือแนะนำวิถีการดำเนินชีวิตของทั้งสอง
ฝ่าย

2. ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย
รวมถึงครอบครัวของทั้งสองฝ่าย ในการแก้ไขผลกระทบที่
ติดตามมาจากการทำให้ตั้งครรภ์ร่วมกันอย่างไร เช่น การ
ดูแลสุขภาพอนามัยของเด็กในครรภ์และแม่วัยเด็ก การ
พยายามสร้างโอกาสและเงื่อนไขให้แม่วัยเด็กสามารถ
ดำเนินชีวิตเรื่องการศึกษาการฝึกอาชีพต่อไปได้โดยไม่ติดขัด
ร่วมกันแก้ไขปัญหาความกดดันจากสังคมที่มีต่อแม่ตั้งครรภ์
ในวัยเด็ก การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ทำให้แม่วัย
เด็กมีความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่มีความทุกข์ความเครียดความ
กังวลโดยครอบครัวและญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้เพื่อ
ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพต่างๆเช่น ความ
พิการทั่วไปและความพิการทางสมอง รวมทั้งทำให้การเจริญ
เติบโตของทารกในครรภ์เฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมอง
ของทารกเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ฝ่ายชายต้องมีบทบาทสำคัญใน

เรื่องเหล่านี้เพราะการแสดงบทบาทหน้าที่ในเรื่องเหล่านี้
ของฝ่ายชาย มีผลอย่างยิ่งในการคลี่คลายปัญหาดังกล่าว
ข้างต้น

3. ความรับผิดชอบต่อตนเองที่ต้องเร่งพัฒนาตนเพื่อ
สามารถพึ่งตนเองโดยเร็ว รวมทั้งสามารถเป็นที่พึ่งของเด็ก
ทารกได้ด้วย ทั้งนี้เมื่อขณะก่อนการตั้งครรภ์ เด็กทั้งคู่มีแต่
ภาระเฉพาะการพัฒนาตนขึ้นมาจนสามารถพึ่งตนเองและ
เป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกคนอื่นๆในครอบครัว หรืออาจรับผิดชอบ
ช่วยเหลือภาระต่างๆของครอบครัวเท่าที่จะทำได้เท่านั้น
แต่เมื่อให้กำเนิดเด็กทารกก็จะมีภาระเพิ่มขึ้นในการดูแล
และเลี้ยงดูเด็กทารก เมื่อมีภาระเพิ่มขึ้นทั้งของตนเองและ
ของครอบครัวเช่นนี้ก็จำเป็นต้องเร่งรัดการปฏิบัติหน้าที่
ต่างๆให้หนักแน่นจริงจังมากขึ้น เพื่อลดระยะเวลาในการ
ต้องเป็นภาระของคนอื่นๆให้สั้นที่สุดของทั้งสองฝ่าย หาก
ยังมีความรักผูกพันระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายไม่ใช่เพียง
เรื่องความต้องการทางเพศ ย่อมถึงเวลาอันเหมาะสมที่เขา
ทั้งสองจะร่วมชีวิตกันเป็นสามีภริยาอย่างแท้จริง

สรุป

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมักเป็นการตั้งครรภ์ไม่พร้อม
ส่วนมากไม่ได้รับการดูแลครรภ์ที่เหมาะสม ทำให้เกิดภาวะ
แทรกซ้อนต่างๆ ทั้งต่อทารกและหญิงตั้งครรภ์เอง ดังนั้นจึง
จำเป็นต้องป้องกันและหาทางแก้ปัญหาค่าการตั้งครรภ์ในวัย
รุ่น ผู้ปกครองจึงต้องมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการอบรมสั่ง
สอนให้บุตรหลานได้ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร
การคบเพื่อนต่างเพศเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่ต้องเป็นไปในทางที่
ถูกต้องและเหมาะสม ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัวเพื่อจักได้
ไม่เกิดปัญหาหึงเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ยังพบปัญหา
สภาพครอบครัวแตกแยก ปัญหาความสัมพันธ์และการดูแล
เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ครอบครัวที่ขาดกลไกการสนับสนุน
ในการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ตลอดจนกระแสโลกาภิวัตน์ความ
ทันสมัย และสภาพเศรษฐกิจที่บีบคั้น ทำให้เกิดภาวะความ
ตกขอบของความรู้เพื่อให้ เท่าทันสื่อและสิ่งแวดล้อมที่เลว
ร้ายส่งผลให้ เกิดช่องว่างระหว่างวัยทำให้แนวโน้ม
สถานการณ์ ของเด็กห่างเหินจากครอบครัวยิ่งขึ้นการแก้
ปัญหาเชิงสาเหตุและปัจจัยที่เกิดจากครอบครัว เพื่อลด

อัตราการตั้งครรภ์และการคลอดของเยาวชนควรใช้ฐานชุมชนเป็นพื้นที่เป้าหมาย และสร้างกระแสการขับเคลื่อนโดยชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการร่วมแรงร่วมใจของชุมชนและการทำงานอย่างบูรณาการของภาคี หน่วยงานต่างๆรวมทั้งตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว สถานศึกษา บุคลากรทางการแพทย์ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2557). **วัยรุ่นตั้งครรภ์. สืบค้นเมื่อ** วันที่ 9 กันยายน 2557.
จาก http://thainews.prd.go.th/centerweb/News/NewsDetail?NT01_NewsID=TNSOC5712130010087.
- กรมสุขภาพจิต. (2556) **Team Content. สืบค้นเมื่อ** วันที่ 10 ธันวาคม 2557.
จาก www.thaihealth.or.th.
- กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข. (2555). **สถิติอัตราการตั้งครรภ์. (สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2555)**.
- ข้อมูลรายงานเฉพาะกิจโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว. (2552). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2557. จาก www.uniserv.buu.ac.th/forum2/post.asp?method=TopicQuote.
- จิราภรณ์ ประเสริฐวิทย์. (2551). **เด็ก 11 ขวบ ตั้งท้อง ตั้งแต่ยังไม่ประจำเดือน. (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557)**.
- สภาวะการตั้งครรภ์และคลอดบุตรก่อนวัยอันควร.(2555). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557.
จาก <http://www.mstatdetail.php?pageid=165>.